

Column: een waarheid als... een olifant!
Ria Keijzer – Meeuwse, 5 juni 2020

Deze column vertelt over een olifant. Luister, en kijk ondertussen in de spiegel!

Tussen geleerden woedde een strijd over de vraag hoe de wereld is ontstaan. Elke geleerde was er van overtuigd dat wat hij beweerde DE waarheid was; hij vond de mening van anderen ondeskundig, onaangenaam of zelfs onzinnig.

Zo kregen ze ruzie. Wie had nou gelijk? Ze kwamen er, met de beste bedoelingen, niet uit. Maar ja, wat heb je aan gezamenlijke intenties als je ondertussen kibbelt en op je strepen gaat staan.

Ze gingen om raad te vragen bij een wijze. Hij hoorde hen aan en gaf als antwoord dit verhaal:

Een koning zei tegen zijn dienaar: "Verzamel vier mannen die vanaf hun geboorte blind zijn en laat hen een olifant zien".

De dienaar deed wat hem was opgedragen en bracht de blinden naar de olifant.

De eerste stond bij de slurf, de tweede bij zijn oor, de derde bij een poot en de vierde bij de staart. Hij zei: "Zo ziet een olifant er uit!"

De blinden betastten met hun handen de olifant.

Daarna liet de koning de blinden bij zich komen en vroeg: "Hebben jullie de olifant gezien?"

"Ja Majesteit" zeiden ze, "we hebben de olifant gezien".

"Zeg mij dan", vervolgde de koning: "hoe ziet een olifant er uit?"

De eerste blinde, die de slurf had gevoeld, antwoordde: "Een olifant is lang en kronkelend als een slang".

"Nee, zo is een olifant niet" zei de tweede, die het oor had betast. "Een olifant is breed en ruig als een tapijt"

"Wat een onzin" riep de derde, die bij een poot had gestaan. "Een olifant is groot en rond als een pilaar"

"Jullie weten er niets van" schreeuwde de vierde blinde er doorheen. Hij had de pluim van de staart gevoeld en zei: "Een olifant is als een bezem!"

Ieder schetste de olifant naar het deel wat hij zelf had gevoeld.

Na het verhaal bleef het een tijdje stil. De wijze keek naar de geleerden en zei: "Jullie zijn als die blinden: je ziet maar een klein stukje van de waarheid, maar je denkt de hele waarheid te bezitten!"

Ik denk dat iedereen zich weleens eigenwijs, te verzekerd, met macht, verheven, solitair of zelfgenoegzaam opstelt in communicatie. Misschien omdat je denkt dat je de enige bent die iets kan of weet of begrijpt. Omdat je gepassioneerd of ervaren bent. Omdat je een zekere status hebt verworven of je gezond voelt. Omdat je onmisbaar geworden bent, rechten hebt of onschendbaarheid afdwingt. Ach, niets menselijks is ons vreemd. Maar het geeft te denken als iemand zichzelf niet meer relativieren kan. Of als er voor een andere kijk of een aanvulling of een correctie geen plek meer is. Om het vanuit de psychologie te zeggen: als iemands autoriteit zijn identiteit gaat bepalen.

Goede geleerden, zoals onze Corona-analisten, beseffen: je weet veel maar niet alles, en wat je weet is veelal op aannames gebaseerd. Zij, die denken alles te weten, zijn blind voor deze beperktheid. Hoe verrijkend blijkt het te zijn als kennis, bijv. over het Coronavirus, wordt gekoppeld.

Hier, in dit verhaal, discussiëren geleerden over de schepping van de wereld, aanleiding tot gelovige drammerigheid. De wijze zegt: "Wie kent de héle waarheid?" Zo zie ik het: De schepping is er. Een geschenk. We zijn er verantwoordelijk voor gemaakt. We mogen haar bewerken en bewaren. Wat een eer.

Wat een vertrouwen van de gever. Ons daarop richten rendeert en zal aanstekelijk zijn.

Mijn stelling voor vandaag is: al ons WETEN moet ten dienste staan aan het GEWETEN. En dat vind ik nou een waarheid als ...een olifant!

[De foto is gemaakt in museum "Beelen aan Zee". Kunstenaar: Niki de Saint Phalle]